

Israel – Guds egendomsfolk

Det finns många ställen i Bibeln som poängterar att judarna är Guds egendomsfolk och att när vi välsignar Israel så blir vi också välsignade av Herren. Jag ska helt kort i denna skrivning lyfta fram några sådana Bibelställen. Till sist i denna text visar jag med ett exempel att bland annat marskalk Mannerheims beslut att inte vika sig för den tyska makten och deportera judar från Finland under fortsättningskriget gav möjlighet för Finland att, trots stora förluster efter kriget bygga upp landet på nytt, ett land som fortsättningsvis var fritt.¹ Vi får beskrivet för oss i 2 Mosebok, Herrens löfte till sitt folk:

Vid tredje nymånen efter det att israeliterna hade lämnat Egypten, just på den dagen, kom de till Sinaiöknen. De bröt upp från Refidim, och när de hade kommit till Sinaiöknen slog de läger där. Israel slog läger framför berget. Mose gick upp till Gud, och Herren talade till honom från berget: ”Så skall du säga till Jakobs släkt och förkunna för Israels folk: Ni har sett vad jag har gjort med egypterna och hur jag har burit er på örningarna och fört er hit till mig. Om ni lyssnar till mig och håller mitt förbund skall ni vara min dyrbara egendom framför alla folk – ty hela jorden är min – och ni skall vara ett rike av präster och ett heligt folk som tillhör mig. Detta är vad du skall säga till Israels folk.” [...].²

Profeten Jesaja uttrycker det på följande sätt och som speglar tillbaka på texten i 2 Mosebok ovan:

[...] Det skall bli en banad väg för dem som är kvar av hans folk, dem som är kvar i Assyrien, så som det var för Israel den gång de drog ut ur Egypten.³

---

¹ Texten är författarens fria och något förkortade översättning av Mari Turunens artikel i Uusi Tie av den 29.11.2017 och som bygger på Olli Seppänens undersökningar om bönesvar som Finland fick när landet var i krig. Underrubrikerna som finns i texten är författarens egna och är inte tagna ur artikeln.

² 2 Mosebok 19: 1–6.

³ Jesaja 11: 16.

Judarna är Guds egendomsfolk som vi kan se av texterna ovan. Herren har en speciell tillsyn till dem och gett ett löfte som inte har gått förlorat. I Amos uttrycker Herren det på följande sätt och kapitlet har underrubriken *Israels återupprättelse*.

Den dagen skall jag resa upp Davids förfallna hydda, mura igen rännorna och resa upp det som rasat, bygga upp den som i forna dagar, så att de kan lägga under sig vad som är kvar av Edom och alla de folk över vilka mitt namn har utropats, säger Herren, som utför detta. Ja den tid kommer, säger Herren, då plöjaren följer tätt efter den som skördar och vintramparen tätt efter den som sår, då bergen dryper av druvsaft och alla höjder flödar över. Då skall jag vända ödet för mitt folk Israel. De skall bygga upp förstörda städer och bo i dem, plantera vingårdar och själva dricka vinet, anlägga trädgårdar och äta deras frukt. Jag skall plantera dem i deras egen mark, och de skall aldrig mer ryckas upp ur den mark jag har gett dem, säger Herren, din Gud.⁴

Orden i Amos bok är ett löfte och samtidigt en förmaning, och det får vi lita på och ta till oss. Men hur ska vi veta att vi blir välsignade om vi välsignar Israel och judarna? Följande texter och exemplet Mannerheim belyser detta för oss, det ger oss vägledning. Det är kraftfulla ord som vi inte kan förbigå i dagens Finland. Det att Israel i media ofta blir framställt som ett land och folk som gör onda ting, det förändrar inte Guds löfte till Israels folk, till judarna, och därmed också till oss.⁵

Guds ingripande i krigets hetta

Under fortsättningskriget kom Heinrich Himmler den 29 juli 1942 till Finland på besök. Himmler var chef och organisatör för de tyska koncentrationslägren. Som orsak till besöket

---

⁴ Amos 9:11–15

⁵ Det som media vill föra ut till oss om situationen i Israel är så att säga utvald på förhand och berättar inte hela sanningen om händelserna där. Därutöver bör vi komma i håg att Herrens ord kommer ur den allsmäktiges mun och det är skrivet till oss som förmaning och efterrettelse.

meddelades officiellt att det var en semesterresa. Den egentliga anledningen var att han vid besöket hämtade planen för den ”slutliga lösningen” på judeproblemet. Det var en plan som hade färdigställts samma år i januari och där avsikten var att judarna skulle utrotas.⁶ Samma dag som Himmler kom till Finland talade Gud på kvällen vid tiotiden till fängelsepredikant Aarne Ylppö (bror till den mera kända Arvo Ylppö) i Konnunsuo fängelse i Villmanstrand. Han fick ett ord att förmedla till ärkebiskop Erkki Kaila från Obadjas bok:

[...] Hur kunde du skadeglatt se på din broder på hans olyckas dag! Hur kunde du skratta åt Judas folk på deras undergångs dag! Hur kunde du ta så stora ord i din mun denna nödens dag! Hur kunde du dra in genom mitt folks port på deras ofärds dag! Hur kunde du skadeglatt se på hans olycka på hans ofärds dag! Hur kunde du lägga beslag på hans rikedomar på hans ofärds dag! Hur kunde du ställa dig vid passet för att hugga ner de flyende, hur kunde du utlämna dem som kommit undan denna nödens dag! Herrens dag är nära för alla folk. Som du handlar mot andra, så skall du själv behandlas, dina gärningar skall drabba dig själv.⁷

I och med att Ylppö fick ordet sent på kvällen, for han för att träffa Kaila först följande morgon. Mannerheim hade bett om ärkebiskopens åsikt i judefrågan och ärkebiskopen berättade för Ylppö att han hade vakat hela natten i sökande efter ett svar till Mannerheim. Nu visste Kaila vad han skulle svara och förutom orden i Obadja läste han upp för Mannerheim ett avsnitt ur Sakarjas bok:

[...] Ty så säger Herren Sebaot om de folk som plundrar er: Den som rör vid er, han rör vid min ögonsten [...].⁸

---

⁶ Det handlade totalt om 11 miljoner judar och som innefattades i Himmlers plan. Han hade med sig en begäran om överlåtande av 2300 i Finland bosatta judar.

⁷ Obadja 1: 12–15. [Ylppö hade med sig Bibeltexten från 1933 års finskspråkiga Bibelöversättning, denna text på svenska är från Bibel 2000].

⁸ Sakarja 2: 8. [I den finska Bibelöversättningen är denna Bibelvers nummer 12].

Mannerheim fick via Kaila och de Bibelord han gav bekräftelse till sin egen ståndpunkt. Mannerheim vägrade att utlämna judarna till Tyskland.

Konklusion

Som vi kan se av dessa texter är Guds egendomsfolk, judarna en realitet. Och orden i Obadja och Sakarja är verkligen kraftfulla och manar oss till att tänka efter. Så när vi vid olika tillfällen, bland annat i den allmänna kyrkobönen i gudstjänsten välsignar Israel, vilar också Guds välsignelse över oss. Men på motsatt sätt om vi vänder oss mot Israel har det konsekvenser, också för oss. Se närmare i Hesekiels ord i noten nedan.⁹ Jesu ord förstärker detta på många sätt, bland annat följande korta avsnitt i Johannes:

Till de judar som trodde på honom sade Jesus: ”Om ni förblir i mitt ord är ni verkligen mina lärjungar. Ni skall lära känna sanningen, och sanningen skall göra er fria” [...].¹⁰

Dessa Jesu ord visar också samtidigt att allt det som judarna har gjort och åstadkommit under historiens gång är naturligtvis inte på något sätt försvarbart. Det var ju judarna som korsfäste Jesus kan man kanske tänka och tycka. Men det var också en del av Guds plan, för att allt skulle fullbordas. Men som jag redan har sagt så förändrar detta inte det faktum att judarna är Guds egendomsfolk. I Romarbrevet skriver Paulus på följande sätt och kapitlet har underrubriken *Israels slutliga räddning*:

---

⁹ Se Hesekiel 25: 6–7: *Så säger Herren Gud: Du klappade i händerna och stampade med fötterna, skadeglad som du var och full av förakt för Israels land. Därför skall jag lyfta min hand mot dig och låta dig bli ett byte för andra folk. Jag skall utplåna dig som folk och förinta dig som land. Jag skall ödelägga dig. Då skall du inse att jag är Herren.*

¹⁰ Johannes 8: 31–32.

Bröder, för att ni inte skall förlita er på ert eget förstånd vill jag att ni skall känna till denna hemlighet. En del av israeliterna är förstockade och skall förbli det tills hedningarna i fullt antal har nått målet. Men då skall hela Israel bli räddat, som det står skrivet: *Från Sion skall befriaren komma och ta bort all synd från Jakob. Och detta mitt förbund med dem betyder att jag lyfter av dem deras synder.*¹¹

Ser man till evangeliet är de Guds fiender, för er skull. Ser man till utkorelsen är de hans älskade, för fädernas skull. Gud tar inte tillbaka sina gåvor och sin kallelse [...].¹²

Vetskapen om detta, och lydnad inför Gud ord i Skriften gör att när vi agerar och utför våra uppgifter så bör vi ha med oss detta i medvetandet, i talet, i skrivandet och i bönen. Skriftens ord är lagt till oss som tröst, vägledning, som förmaning och också ibland till efterrettelse.¹³ Vår Frälsare Jesu Kristi ord får avsluta denna lilla text:

[...] ”Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig [...]”.¹⁴

---

¹¹ Romarbrevet 11: 25–27.

¹² Romarbrevet 11: 28–29.

¹³ Se också 1 Mosebok 17: 7–8 om Guds löfte till Abraham samt 5 Mosebok 7: 6 och Guds löfte till Israels folk.

¹⁴ Johannes 14: 6.